

หลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาดบัณฑิต
สาขาวิชาการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม
(หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2557)

1. ชื่อหลักสูตร

- (ภาษาไทย) : หลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาดบัณฑิต
 สาขาวิชาการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม
- (ภาษาอังกฤษ) : Master of Urban and Regional Planning
 Program in Environmental and Urban Planning

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

- ชื่อเต็ม (ภาษาไทย) : การวางแผนภาคและเมืองมหาดบัณฑิต
 (การวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม)
- ชื่อย่อ (ภาษาไทย) : ผ.ม. (การวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม)
- ชื่อเต็ม (ภาษาอังกฤษ): Master of Urban and Regional Planning
 (Environmental and Urban Planning)
- ชื่อย่อ (ภาษาอังกฤษ) : M.U.R.P. (Environmental and Urban Planning)

3. วิชาเอก

การวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

แผน ก แบบ ก1	36 หน่วยกิต
แผน ก แบบ ก2	36 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาโท 2 ปี เป็นหลักสูตรสหวิทยาการ

6. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- 6.1 นักผังเมือง ในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งในประเทศ และประเทศกลุ่มอาเซียน
- 6.2 นักวิเคราะห์โครงการและวางแผนในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งในประเทศ และประเทศกลุ่มอาเซียน

- 6.3 นักวิเคราะห์และประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศ และ ประเทศกลุ่มอาเซียน
- 6.4 อาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษา ในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งในประเทศ และ ประเทศกลุ่มอาเซียน
- 6.5 นักวิจัยด้านผังเมืองและสภาพแวดล้อมในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งในประเทศ และ ประเทศกลุ่มอาเซียน
- 6.6 นักวิชาการ ในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งในประเทศ และประเทศกลุ่มอาเซียน

7. การพัฒนาหลักสูตรจากสถานการณ์ของการพัฒนาในปัจจุบันของประเทศ และความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

การพัฒนาหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหัพพันชาติ เป็นหลักสูตรภายใต้แนวการเรียนการสอนแบบสหศาสตร์ (Interdisciplinary) ในแนวกระแสหลักของการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ที่ต้องการบูรณาการหลายศาสตร์เข้าด้วยกัน ด้วยคุณสมบัติพื้นฐาน 4 ประการ ของวิชาชีพ ได้แก่ จรรยาบรรณ (Moral) ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และประสบการณ์ (Experience) ในระดับนานาชาติมีการรับรองวิชาชีพการวางแผนภาคและเมือง โดยองค์กรกลางที่ทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดมาตรฐานและให้การรับรองสถาบันหรือหลักสูตรการศึกษาทางการวางแผนภาคและเมือง (Planning Accreditation Board) อาทิ ผู้กำหนดมาตรฐานและให้การรับรองสถาบันหรือหลักสูตรการศึกษาทางการวางแผนภาคและเมือง ในสหราชอาณาจักร (United Kingdom) มีหน่วยงาน RTPI หรือ Royal Town Planning Institute ซึ่งมีเครือข่ายในภาคพื้นยุโรป ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และสิงคโปร์ ในสหรัฐอเมริกา มีหน่วยงาน PAB หรือ Planning Accreditation Board และมีหน่วยงานองค์กรกลางที่ทำหน้าที่ในการรับรองตัวบุคคลของนักวางแผนภาคและเมืองในการประกอบวิชาชีพ โดยสถาบันเพื่อการรับรองวิชาชีพนักวางแผนภาคและเมือง (Institute of Certified Planner) ได้แก่ สหราชอาณาจักร มีหน่วยงาน APC หรือ Assessment of Professional Competence สหรัฐอเมริกามี APS หรือ American Planning Association ทำหน้าที่ประสานประโยชน์ จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่นักวางแผนภาคและเมือง และ AICP หรือ The American Institute of Certified Planner เป็นสถาบันวิชาชีพในการสอบใบประกอบวิชาชีพด้านการวางแผนภาคและเมือง รวมถึงในระดับนานาชาติได้กำหนดให้วันที่ 8 พฤศจิกายน ของทุกปีเป็นวันผังเมืองโลก สำหรับในประเทศไทยมีหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สมาคมนักผังเมืองไทย หรือ TCPS (Thai City Planners Society) และสมาคมการผังเมืองไทย หรือ ATP (The Association for Town Planning) เป็นหน่วยงานดำเนินการด้านวิชาการและการควบคุมทางด้านวิชาชีพ รวมถึงให้การรองรับสถาบันที่มีหลักสูตรการเรียนการสอนด้านการวางแผนภาคและเมือง

การผลิตมหาบัณฑิตหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนผังเมืองและสภาพแวดล้อม ยังเป็นการตอบสนองต่อนโยบายพื้นฐานของประเทศ ซึ่งสานต่อมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ว่าด้วยการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่น โดยเฉพาะในด้านการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวม และการวางแผนและจัดทำผังชุมชน ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ที่ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ตลอดจนทั้งโครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน รวมถึงการผลิตผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาวิชาการวางแผนผังเมืองและสภาพแวดล้อม ในงานวิเคราะห์และประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ แม้การผลิตมหาบัณฑิตด้านการวางแผนภาคและเมืองในปัจจุบันของประเทศไทย จะมีมาเป็นเวลากว่า 38 ปี ในสถาบันหลักในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคบางแห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีมหาบัณฑิตสาขาวิชาการวางแผนภาคและเมืองสำเร็จการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อปีประมาณ 25-30 คนต่อปี แต่ยังไม่เคยมีการเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนผังเมืองและสภาพแวดล้อมในภูมิภาคของภาคเหนือมาก่อนหน้านี้แต่ประการใด

หลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนผังเมืองและสภาพแวดล้อม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จึงเป็นโอกาสสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรขึ้นเป็นแห่งแรกในภูมิภาคของภาคเหนือ ที่มุ่งเน้นการผลิตมหาบัณฑิตด้านการวางแผนภาคและเมือง ให้เป็นนักปฏิบัติที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการวางแผนผังเมืองและสภาพแวดล้อม การจัดการโครงการที่เกี่ยวข้อง (project manager) รวมถึงเป็นผู้ขับเคลื่อน (mediator) ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางโดยเฉพาะในบริบทแวดล้อมพื้นที่ภูมิภาคภาคเหนือ เพื่อรับใช้ท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศชาติ ด้วยหลักปรัชญาที่มุ่งเน้นกระบวนการวางแผนภาคและเมืองร่วมกับองค์ความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมและศาสตร์ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการ ที่รองรับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตสู่จุดมุ่งหมายของการเติบโตในแนวทางนิเวศสีเขียวอย่างชาญฉลาดและยั่งยืนของภูมิภาคท้องถิ่นและชุมชนเมืองของภาคเหนือ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมืองทั้งทางด้านการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินและที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อมเมืองในอนาคต ที่คำนึงถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสวยงาม การใช้ประโยชน์ทรัพยากร ความปลอดภัย สวัสดิภาพสังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่ที่มีคุณค่าทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี

การพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรยังมีความสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพการวางแผนภาคและเมืองขององค์กรวิชาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอน การประกอบวิชาชีพทางด้านการวางแผนภาคและเมือง การประกอบวิชาชีพทางด้านการวิเคราะห์และ

ประเมินสิ่งแวดล้อม รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพ โดยหลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตมหาบัณฑิตนักปฏิบัติวิชาชีพที่มีความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านทฤษฎีและการปฏิบัติด้านการวางแผนภาคและเมือง ด้วยการสร้างสรรค์และประยุกต์ใช้องค์ความรู้ รวมถึงวิทยาการสมัยใหม่ ในการวางแผนเมืองและสภาพแวดล้อมเมืองอย่างยั่งยืน ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตอย่างบูรณาการ ที่ตระหนักถึงความเชื่อมโยงระหว่างกันของถิ่นฐานท้องถิ่น (local settings) สังคมวัฒนธรรมหลากหลายมิติ (socio-cultural multiplicity) เศรษฐกิจสีเขียว (green economy) และสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (sustainable environment) คำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์ภายนอกของการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวมาแล้วข้างต้น รวมถึงจุดแข็งเชิงพื้นที่ของบริบททางกายภาพของเมืองหลักในภูมิภาคของภาคเหนือ ที่มีที่ตั้งใกล้ชิดชุมชนเมืองที่เชื่อมโยงได้กับชุมชนท้องถิ่นพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่นิเวศแวดล้อมทางธรรมชาติ มีฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นศักยภาพของโอกาส และตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในการก้าวสู่การเป็น มหาวิทยาลัยสีเขียว และมหาวิทยาลัยเชิงนิเวศ เพื่อสังคมชุมชนยั่งยืน

การพัฒนาหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนเมืองและสภาพแวดล้อม คำนึงถึงความสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการผลิตบัณฑิต 2) ด้านการพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ 3) ด้านการเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้เชิงบูรณาการอย่างยั่งยืนของคนทุกระดับ 4) เป็นศูนย์กลางของการศึกษาที่มีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันและองค์กรด้านการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ และ 5) ด้านความสามารถในการพึ่งตนเองทั้งด้านงบประมาณและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และมีความโปร่งใส โดยมีจุดเด่นของหลักสูตรมุ่งเน้นสู่ความเป็นสีเขียว (green position หรือ green planning) ของการผังเมืองเชิงนิเวศ (Eco City Planning) ในการบูรณาการองค์ความรู้ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต เน้นเนื้อหาการเรียนการสอนเชิงพื้นที่ (space) อย่างเข้มข้นและเชื่อมโยงได้กับศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ที่ตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในการก้าวสู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว และมหาวิทยาลัยเชิงนิเวศ เพื่อสังคมชุมชนยั่งยืน

8. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

8.1 ปรัชญา ความสำคัญ

หลักสูตรที่มุ่งผลิตมหาบัณฑิตนักปฏิบัติวิชาชีพด้านการวางแผนภาคและเมืองที่มุ่งเน้นการเชื่อมโยงปัญหาจริงเชิงพื้นที่ระดับประเทศ ภาค เมือง และชุมชน กับมิติด้านถิ่นฐานท้องถิ่น เศรษฐกิจสีเขียว สังคมวัฒนธรรมหลากหลายมิติ และสิ่งแวดล้อมยั่งยืน เพื่อมุ่งสู่การผังเมืองเชิงนิเวศ มหาบัณฑิตนักปฏิบัติวิชาชีพการวางแผนภาคและเมืองที่มุ่งเน้นสู่ความเป็นสีเขียวของการผังเมืองเชิงนิเวศ

8.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- 1) ผลิติดมาบัณฑิตด้านการวางแผนภาคและเมือง ที่มีความรอบรู้เท่าทันและเข้าใจสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการวางแผนพัฒนาประเทศในอนาคต
- 2) ผลิติดมาบัณฑิตนักปฏิบัติวิชาชีพด้านการวางแผนภาคและเมืองที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผังเมืองเชิงนิเวศ ในบริบทท้องถิ่นภาคเหนือของประเทศไทย
- 3) ผลิติดมาบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถในการวิจัยและเผยแพร่ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ด้านการวางแผนภาคและเมืองอย่างสอดคล้องกับถิ่นฐานท้องถิ่น
- 4) ผลิติดมาบัณฑิตที่มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ จรรยาบรรณ และเป็นผู้นำในการปฏิบัติวิชาชีพนักผังเมือง

9. ระบบการจัดการศึกษา

9.1 ระบบ

การศึกษาในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

9.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

- 1) ผู้สมัครเข้าศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือกำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาสุดท้ายของหลักสูตรปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ในสาขาผังเมือง สถาปัตยกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์ จากสถาบันอุดมศึกษาที่ สกอ. หรือ ก.พ. รับรอง ส่วนสาขาอื่นๆให้อยู่ในดุลพินิจของอาจารย์ประจำหลักสูตร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษาตามระเบียบและประกาศอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องที่บังคับใช้ในขณะนั้น
- 2) ผู้สมัครเข้าศึกษาต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า 2.50 (จากระบบ 4 ระดับคะแนน) ทั้งนี้ผู้สมัครเข้าศึกษาในแผน ก แบบ ก1 ต้องมีประสบการณ์การทำงานในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 ปี ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของอาจารย์ประจำหลักสูตร

10. หลักสูตร

10.1 หลักสูตร

10.1.1 จำนวนหน่วยกิต

- 1) แผน ก แบบ ก 1

เป็นแผนการศึกษาที่ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ จำนวน 36 หน่วยกิต และมีการกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม จำนวน 6 รายวิชา 9 หน่วยกิต โดยไม่นับหน่วยกิต และรายวิชาภาษาต่างประเทศตามเงื่อนไขของบัณฑิตวิทยาลัย นอกจากนี้ ต้องเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของสาขาวิชา

2) แผน ก แบบ ก 2

เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย พร้อมทั้งเนื้อหาวิชาการ และทักษะในการวิจัยในสาขาวิชาเฉพาะ โดยมีหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต ประกอบด้วยการจัดทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 12 หน่วยกิต การเรียนรายวิชาต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรฯ กำหนด ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และเรียนรายวิชาเพิ่มเติม แต่ไม่นับหน่วยกิต จำนวน 8 รายวิชา 13 หน่วยกิต และต้องสอบผ่านการสอบเทียบความรู้ภาษาต่างประเทศตามเงื่อนไขของบัณฑิตวิทยาลัย นอกจากนี้ ต้องเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของสาขาวิชา

10.1.2 โครงสร้างหลักสูตร (จัดการศึกษาเป็น 2 แบบ คือ)

1) แผน ก แบบ ก 1

1) วิชาที่ไม่นับหน่วยกิต	(9)	หน่วยกิต
2) วิทยานิพนธ์	36	หน่วยกิต
รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	36	หน่วยกิต

2) แผน ก แบบ ก 2

1) วิชาที่ไม่นับหน่วยกิต	(9)	หน่วยกิต
2) วิชาบังคับ	18	หน่วยกิต
3) วิชาเอกเลือก	6	หน่วยกิต
4) วิทยานิพนธ์	12	หน่วยกิต
รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	36	หน่วยกิต

ทั้งนี้ ไม่รวมหน่วยกิตจากรายวิชาเสริมพื้นฐาน สำหรับนักศึกษาที่จำเป็นต้องเรียน เพื่อปรับพื้นฐานเพิ่มเติม ซึ่งให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ประจำหลักสูตร

10.1.3 รายวิชาในหลักสูตร

10.1.3.1 แผน ก แบบ ก 1

หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

1) รายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิต	(9) หน่วยกิต
ผม 501 ระเบียบวิธีวิจัยทางการวางแผนผังเมืองและสภาพแวดล้อม	(3) (2-2-5)
ผม 591 สัมมนาทางการวางแผนผังเมืองและสภาพแวดล้อม 1	(1) (0-2-1)
ผม 592 สัมมนาทางการวางแผนผังเมืองและสภาพแวดล้อม 2	(1) (0-2-1)

ผม 593	สัมมนาทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 3	(1) (0-2-1)
ผม 594	สัมมนาทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 4	(1) (0-2-1)
ผม 595	การฝึกงานทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม	(2) (ปฏิบัติไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง)

2) วิทยานิพนธ์		36 หน่วยกิต
ผม 691	วิทยานิพนธ์ 1	6 (0-18-0)
ผม 692	วิทยานิพนธ์ 2	6 (0-18-0)
ผม 693	วิทยานิพนธ์ 3	12 (0-36-0)
ผม 694	วิทยานิพนธ์ 4	12 (0-36-0)

หมายเหตุ : รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตสะสมในจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำของหลักสูตร ได้แก่

1. การสอบเทียบความรู้ภาษาต่างประเทศตามเงื่อนไขของบัณฑิตวิทยาลัย
2. รายวิชาบังคับก่อนหรือเทียบเท่าที่ไม่ได้เป็นวิชาบังคับ หรือวิชาเลือกตามความเห็นชอบของอาจารย์ประจำหลักสูตร
3. รายวิชาที่กำหนดให้เรียนเพิ่มเติม เพื่อปรับพื้นฐาน ตามความเห็นชอบของอาจารย์ประจำหลักสูตร

10.1.3.2 แผน ก แบบ ก 2

หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)

1) รายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิต		(9) หน่วยกิต
ผม 501	ระเบียบวิธีวิจัยทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม	(3) (2-2-5)
ผม 591	สัมมนาทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 1	(1) (0-2-1)
ผม 592	สัมมนาทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 2	(1) (0-2-1)
ผม 593	สัมมนาทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 3	(1) (0-2-1)
ผม 594	สัมมนาทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 4	(1) (0-2-1)
ผม 595	การฝึกงานทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม	(2) (ปฏิบัติไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง)

2) รายวิชาบังคับ	18 หน่วยกิต
ผม 531 ทฤษฎีการวางแผนเมืองและสภาพแวดล้อม	3 (3-0-6)
ผม 532 ปฏิบัติการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 1	3 (1-6-5)
ผม 533 ปฏิบัติการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 2	3 (1-6-5)
ผม 541 สัณฐานวิทยาเมืองกับการวางแผนโครงสร้างพื้นฐานสีเขียว	3 (2-2-5)
ผม 553 การบริหารจัดการเมืองและนิเวศแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม	3 (2-2-5)
ผม 571 วิทยาการร่วมสมัยเพื่อการเติบโตอย่างชาญฉลาดในการวางแผนภาคและเมือง	3 (2-2-5)
3) รายวิชาเอกเลือก	6 หน่วยกิต
<u>กลุ่มวิชาถิ่นฐานท้องถิ่น (Local Settings)</u>	
ผม 572 ภูมิสารสนเทศเพื่อการวางแผนเมืองและสภาพแวดล้อม	3 (2-2-5)
ผม 582 การวางแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยและอสังหาริมทรัพย์เพื่อชุมชนท้องถิ่น	3 (2-2-5)
ผม 583 การวางแผนการท่องเที่ยวสีเขียว	3 (2-2-5)
ผส 642 การอนุรักษ์เมือง	3 (3-0-6)
<u>กลุ่มวิชาสังคม-วัฒนธรรมหลากหลายมิติ (Socio-Cultural Multiplicity)</u>	
ผม 554 กฎหมายและนโยบายสาธารณะในการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม	3 (3-0-6)
ผม 581 การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรม	3 (2-2-5)
ผส 651 พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อมชุมชนเมือง	3 (3-0-6)
<u>กลุ่มวิชาเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)</u>	
ผม 555 เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการวางแผนภาคและเมือง	3 (2-2-5)
ผส 661 เศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อม	3 (3-0-6)
ศย 552 การวิเคราะห์เศรษฐกิจ ชุมชน และการจัดการความขัดแย้ง	3 (2-2-5)
<u>กลุ่มวิชาสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Sustainable Environment)</u>	
ผม 561 นิเวศวิทยาเมือง	3 (3-0-6)
ผม 562 เมืองและความหลากหลายทางชีวภาพ	3 (2-2-5)
ผม 563 การอนุรักษ์พลังงานในอาคารและเมือง	3 (2-2-5)
ผม 564 การประเมินสิ่งแวดล้อมเพื่อการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม	3 (2-2-5)

4) วิทยานิพนธ์**12 หน่วยกิต**

ผม 691 วิทยานิพนธ์ 1

6 (0-18-0)

ผม 692 วิทยานิพนธ์ 2

6 (0-18-0)

ทั้งนี้อาจให้เรียนรายวิชาเพื่อปรับพื้นฐานเพิ่มเติม ตามความเห็นชอบของอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยมีวิชาดังต่อไปนี้

หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

ผม 551 กระบวนการเป็นเมืองกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม (2) (2-0-4)

ผม 552 เศรษฐศาสตร์สีเขียวเพื่อการวางแผนภาคและเมือง (2) (2-0-4)

หมายเหตุ : รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตสะสมในจำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำของหลักสูตร ได้แก่

1. การสอบเทียบความรู้ภาษาต่างประเทศตามเงื่อนไขของบัณฑิตวิทยาลัย
2. รายวิชาบังคับก่อนหรือเทียบเท่าที่ไม่ได้เป็นวิชาบังคับ หรือวิชาเลือกตามความเห็นชอบของอาจารย์ประจำหลักสูตร

3. รายวิชาที่กำหนดให้เรียนเพิ่มเติม เพื่อปรับพื้นฐาน ตามความเห็นชอบของอาจารย์ประจำหลักสูตร

10.1.4 แผนการศึกษา

1) แผน ก แบบ ก 1

ปีที่ 1 / ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
ผม 501	ระเบียบวิธีวิจัยทางการวางแผนผังเมือง และสภาพแวดล้อม	(3)	(2)	(2)	(5)
ผม 591	สัมมนาทางการวางแผนผังเมืองและ สภาพแวดล้อม 1	(1)	(0)	(2)	(1)
ผม 691	วิทยานิพนธ์ 1	6	0	18	0
รวม		6	0	18	0

ปีที่ 1 / ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
ผม 592	สัมมนาทางการวางแผนผังเมืองและ สภาพแวดล้อม 2	(1)	(0)	(2)	(1)
ผม 692	วิทยานิพนธ์ 2	6	0	18	0
รวม		6	0	18	0

ปีที่ 2 / ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
ผม 593	สัมมนาทางการวางผังเมือง และสภาพแวดล้อม 3	(1)	(0)	(2)	(1)
ผม 595	การฝึกงานทางการวางผัง เมืองและสภาพแวดล้อม	(2)	-	(ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง)	-
ผม 693	วิทยานิพนธ์ 3	12	0	36	0
รวม		12	0	36	0

ปีที่ 2 / ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
ผม 594	สัมมนาทางการวางผังเมือง และสภาพแวดล้อม 4	(1)	(0)	(2)	(1)
ผม 694	วิทยานิพนธ์ 4	12	0	36	0
รวม		12	0	36	0

หมายเหตุ : ( ) เป็นรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตและมีการประเมินผลเป็นระบบ S และ U

2) แผน ก แบบ ก 2

ปีที่ 1 / ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
ผม 501	ระเบียบวิธีวิจัยทางการวางผังเมือง และสภาพแวดล้อม	(3)	(2)	(2)	(5)
ผม 591	สัมมนาทางการวางผังเมืองและ สภาพแวดล้อม 1	(1)	(0)	(2)	(1)
ผม 531	ทฤษฎีการวางแผนเมืองและ สภาพแวดล้อม	3	3	0	6
ผม 571	วิทยาการร่วมสมัยเพื่อการเติบโต อย่างชาญฉลาดในการวางแผน ภาคและเมือง	3	2	2	5
รวม		6	5	2	11

ปีที่ 1 / ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
ผม 592	สัมมนาทางการวางผังเมืองและ สภาพแวดล้อม 2	(1)	(0)	(2)	(1)
ผม 532	ปฏิบัติการวางผังเมืองและ สภาพแวดล้อม 1	3	1	6	5
ผม 541	สัณฐานวิทยาเมืองกับการ วางแผนโครงสร้างพื้นฐานสีเขียว	3	2	2	5
ผม 553	การบริหารจัดการเมืองและนิเวศ แวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม	3	2	2	5
.....	วิชาเอกเลือก 1	3	-	-	-
รวม		12	-	-	-

ปีที่ 2 / ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
ผม 593	สัมมนาทางการวางผังเมือง และสภาพแวดล้อม 3	(1)	(0)	(2)	(1)
ผม 595	การฝึกงานทางการวางผัง เมืองและสภาพแวดล้อม	(2)	(0)	(ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง)	(0)
ผม 533	ปฏิบัติการวางผังเมืองและ สภาพแวดล้อม 2	3	1	6	5
ผม 691	วิทยานิพนธ์ 1	6	0	18	0
.....	วิชาเอกเลือก 2	3	-	-	-
รวม		12	-	-	-

ปีที่ 2 / ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
ผม 594	สัมมนาทางการวางผังเมือง และสภาพแวดล้อม 4	(1)	(0)	(2)	(1)
ผม 692	วิทยานิพนธ์ 2	6	0	18	0
รวม		6	0	18	0

หมายเหตุ : ( ) เป็นรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตและมีการประเมินผลเป็นระบบ S และ U

10.1.5 คำอธิบายรายวิชา

1) รายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

ผม 501 ระเบียบวิธีวิจัยทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม (3) (2-2-5)

UP 501 Research Methodology in Environmental and Urban Planning

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ความสำคัญของการทำวิจัยในสาขาการผังเมืองและสภาพแวดล้อม ระเบียบวิธีวิจัยในขั้นตอนการทำงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มาและการเลือกโจทย์หรือปัญหาเพื่อทำการวิจัย การค้นคว้าและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การเสนอโครงการวิจัย การวางแผนการวิจัย สถิติที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ การเสนอและการแปลผลการวิจัย การจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอในการประชุมและการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

(บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ผม 591 สัมมนาทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 1 (1) (0-2-1)

UP 591 Seminar in Environmental and Urban Planning 1

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

การนำเสนอ อภิปราย และวิพากษ์ประเด็นพื้นฐานในงานผังเมืองและสิ่งแวดล้อมที่น่าสนใจ คุณสมบัติพื้นฐานของวิชาชีพ เตรียมพัฒนาวิทยานิพนธ์ โดยอาจจัดเสวนารวมหรือแยกชั้นปีและมีการวิพากษ์และเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ทรงคุณวุฒิ

(บรรยาย 0 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 1 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ผม 592 สัมมนาทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 2 (1) (0-2-1)

UP 592 Seminar in Environmental and Urban Planning 2

วิชาบังคับก่อน : ผม 591 สัมมนาทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 1

การนำเสนอ อภิปรายหัวข้อที่น่าสนใจด้านการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อมในกระแสปัจจุบัน และติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม โดยอาจจัดเสวนารวมหรือแยกชั้นปีและมีการวิพากษ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ทรงคุณวุฒิ

(บรรยาย 0 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 1 ชั่วโมง/สัปดาห์)

- ผม 593 สัมมนาทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 3 (1) (0-2-1)
 UP 593 Seminar in Environmental and Urban Planning 3
 วิชาบังคับก่อน : ผม 592 สัมมนาทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 2
 การนำเสนอ อภิปรายหัวข้อที่น่าสนใจเฉพาะทาง ที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ทางการวาง
 ผังเมืองและสภาพแวดล้อม ติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ โดยอาจจัดเสวนารวมหรือแยกชั้นปีและ
 มีการวิพากษ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ทรงคุณวุฒิ
 (บรรยาย 0 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 1 ชั่วโมง/สัปดาห์)
- ผม 594 สัมมนาทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 4 (1) (0-2-1)
 UP 594 Seminar in Environmental and Urban Planning 4
 วิชาบังคับก่อน : ผม 593 สัมมนาทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 3
 การนำเสนอ อภิปรายผลการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ทางการวางผังเมืองและ
 สภาพแวดล้อม ติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ โดยอาจจัดเสวนารวมหรือแยกชั้นปีและมีการ
 วิพากษ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ทรงคุณวุฒิ
 (บรรยาย 0 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 1 ชั่วโมง/สัปดาห์)
- ผม 595 การฝึกงานทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม (2) หน่วยกิต
 UP 595 Professional Training in Environmental and Urban Planning
 วิชาบังคับก่อน : ไม่มี
 การฝึกงานในสถานประกอบการ หน่วยงาน สถาบันหรือองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ วิชาชีพ
 ในการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม ทั้งในภาครัฐหรือภาคเอกชน เพื่อเสริมสร้างความรู้ และ
 ประสบการณ์ สามารถออกไปประกอบวิชาชีพได้ในอนาคต ยกเว้นผู้มีประสบการณ์ทำงานในสาขาที่
 เกี่ยวข้อง ทั้งนี้โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ประจำหลักสูตร
 (ปฏิบัติไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง)

2) รายวิชาบังคับ

- ผม 531 ทฤษฎีการวางแผนเมืองและสภาพแวดล้อม 3 (3-0-6)
 UP 531 Environmental and Urban Planning Theory
 วิชาบังคับก่อน : ไม่มี
 พัฒนาการแนวความคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาเมืองและสิ่งแวดล้อมเชิงนิเวศ กระบวนการการวางแผน การวางแผนและปัญหาที่เกิดขึ้นจริง การประยุกต์ใช้ ทฤษฎีกับกรณีศึกษา
 (บรรยาย 3 ชั่วโมง ปฏิบัติ 0 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมง/สัปดาห์)
- ผม 532 ปฏิบัติการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 1 3 (1-6-5)
 UP 532 Workshop in Environmental and Urban Planning I
 วิชาบังคับก่อน : ไม่มี
 ปฏิบัติการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม โดยเน้นการบูรณาการด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต ความเชื่อมโยงกับการวางแผนในระดับต่าง ๆ การกำหนดวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ เป้าหมาย แผนงาน โครงการ และกลไกการดำเนินการ รวมทั้งกระบวนการและเทคนิคเพื่อการวางแผน
 (บรรยาย 1 ชั่วโมง ปฏิบัติ 6 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)
- ผม 533 ปฏิบัติการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 2 3 (1-6-5)
 UP 533 Workshop in Environmental and Urban Planning II
 วิชาบังคับก่อน : ผม 533 ปฏิบัติการวางแผนผังเมืองและสภาพแวดล้อม 1
 ปฏิบัติการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อมในพื้นที่เฉพาะ ด้วยการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ด้านการผังเมืองและสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ เทคนิควิธีการวิเคราะห์ในการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม การคาดการณ์แนวโน้มการพัฒนา รวมถึงการวางและจัดทำผังเมืองตามกระบวนการวางและจัดทำผังเมือง
 (บรรยาย 1 ชั่วโมง ปฏิบัติ 6 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ผม 541 สัณฐานวิทยาเมืองกับการวางแผนโครงสร้างพื้นฐานสีเขียว 3 (2-2-5)

UP 541 Urban Morphology and Green Infrastructure Planning

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

พัฒนาการและกระบวนการเกิดรูปทรงสัณฐานเมือง ความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในเมือง และบริบทแวดล้อม การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมขนส่ง การเปลี่ยนแปลง รูปทรงสัณฐานเมืองกับปัจจัยเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมและนิเวศแวดล้อม ด้วยเทคนิควิธีวิเคราะห์เชิง สัณฐานวิทยา และเทคนิควิธีการวางแผนโครงสร้างพื้นฐานสีเขียว เพื่อการเติบโตของเมืองอย่างชาญฉลาดและยั่งยืน

(บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ผม 553 การบริหารจัดการเมืองและนิเวศแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม 3 (2-2-5)

UP 553 Urban and Eco Environment Management by Participation

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ศึกษาแนวคิดการบริหารจัดการเมืองและสภาพแวดล้อม การกำหนดนโยบายการพัฒนาเมือง บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของนักวางแผนและองค์กรเพื่อการพัฒนา เมือง การให้บริการสาธารณะในเมือง การวางแผนและจัดทำงบประมาณ กระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชน

(บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ผม 571 วิทยาการร่วมสมัยเพื่อการเติบโตอย่างชาญฉลาดในการวางแผนภาคและเมือง 3 (2-2-5)

UP 571 Emerging Methodology for Smart Growth in Urban and Regional Planning

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ศึกษาหลักการ วิธีการ กระบวนการ การพัฒนาแบบจำลอง ของเทคนิควิธีการวิเคราะห์ โดย สารสนเทศและเทคโนโลยีร่วมสมัย เพื่อนำเสนอผลวิเคราะห์ การประเมินผล และการตัดสินใจใน กระบวนการวางแผนภาคและเมืองของบริบทแวดล้อมเชิงพื้นที่ เศรษฐกิจสังคม และการบริหารจัดการ

(บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)

3) รายวิชาเอกเลือก

กลุ่มวิชาถิ่นฐานท้องถิ่น (Local Settings)

- ผม 572 ภูมิสารสนเทศเพื่อการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 3 (2-2-5)
 UP 572 Geo-Informatics for Environmental and Urban Planning
 วิชาบังคับก่อน : ไม่มี
 การประยุกต์ใช้ภูมิสารสนเทศศาสตร์ ร่วมกับเทคโนโลยีสำรวจระยะไกล การกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก และภูมิสารสนเทศ ในการวิเคราะห์เชิงพื้นที่ การสร้างแบบจำลองเชิงพื้นที่และแบบจำลองโครงข่าย เพื่อการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม
 (บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)
- ผม 582 การวางแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยและอสังหาริมทรัพย์เพื่อชุมชนท้องถิ่น 3 (2-2-5)
 UP 582 Housing and Real Estate Development for Local Community
 วิชาบังคับก่อน : ไม่มี
 กระบวนการวางแผนและพัฒนาที่อยู่อาศัยและอสังหาริมทรัพย์ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการด้านกฎหมาย สิ่งแวดล้อม การตลาด การเงิน เศรษฐกิจ สังคม และลักษณะทางกายภาพของโครงการ โครงสร้าง ขอบเขต หน้าที่ขององค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
 (บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)
- ผม 583 การวางแผนการท่องเที่ยวสีเขียว 3 (2-2-5)
 UP 583 Planning for Green Tourism
 วิชาบังคับก่อน : ไม่มี
 ศึกษาองค์ประกอบ ศักยภาพ แนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การวางแผนการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งแหล่งธรรมชาติ และแหล่งวัฒนธรรม เพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสุนทรียภาพ โดยใช้ทรัพยากรอันทรงคุณค่าอย่างชาญฉลาด สามารถรักษาอัตลักษณ์ความเป็นธรรมชาติและวัฒนธรรม ที่นำไปสู่การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
 (บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)

- ผส 642 การอนุรักษ์เมือง 3 (3-0-6)
 ED 642 Urban Conservation

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ศึกษาถึงความหมายและความสำคัญของการอนุรักษ์ชุมชนเมือง ประวัติความเป็นมาของการอนุรักษ์ หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าองค์ประกอบของเมือง มรดกทางวัฒนธรรมระดับเมือง และการท่องเที่ยวเกี่ยวกับเมืองอนุรักษ์ การศึกษาตัวอย่างการอนุรักษ์ระดับเมืองทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษาเกี่ยวกับองค์กร กฎหมาย กระบวนการตัดสินใจ การมีส่วนร่วม และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ระดับเมือง

(บรรยาย 3 ชั่วโมง ปฏิบัติ 0 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมง/สัปดาห์)

กลุ่มวิชาสังคม-วัฒนธรรมหลากหลายมิติ (Socio-Cultural Multiplicity)

- ผม 554 กฎหมายและนโยบายสาธารณะในการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 3 (3-0-6)
 UP 554 Law and Public Policy in Environmental and Urban Panning

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

แนวคิดของการผังเมืองและนโยบายสาธารณะ กฎหมายผังเมือง และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนภาคและเมืองและสิ่งแวดล้อม สาธารณคดีของกฎหมาย การใช้บังคับกฎหมาย รวมถึงนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม

(บรรยาย 3 ชั่วโมง ปฏิบัติ 0 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมง/สัปดาห์)

- ผม 581 การจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรม 3 (2-2-5)
 UP 581 Cultural Landscape Management

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

คำนิยาม และความหมายของคำ “ภูมิทัศน์วัฒนธรรม” หลักการ ทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์วัฒนธรรม การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ-สังคม การดูแลรักษาและการอนุรักษ์ รวมทั้งการบริหารจัดการแหล่งภูมิทัศน์วัฒนธรรม ที่คำนึงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษาแหล่งภูมิทัศน์วัฒนธรรมจากภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก

(บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)

- ผส 651 พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อมชุมชนเมือง 3 (3-0-6)
 ED 651 Human Behavior and Urban Environment 3 (3-0-6)

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับมนุษย์กับสภาพแวดล้อม อิทธิพลต่าง ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ กระบวนการพฤติกรรม ได้แก่ กระบวนการรับรู้ กระบวนการเรียนรู้ และการจำสภาพแวดล้อม จินตภาพของสภาพแวดล้อมชุมชน เพื่อใช้ในการออกแบบ

(บรรยาย 3 ชั่วโมง ปฏิบัติ 0 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมง/สัปดาห์)

กลุ่มวิชาเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)

- ผม 555 เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการวางแผนภาคและเมือง 3 (2-2-5)
 UP 555 Sufficiency Economy for Urban and Regional Planning

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ศึกษาแนวคิดและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาของการประยุกต์ใช้กับโครงการที่เกี่ยวข้องกับชุมชนเมือง ชุมชนชนบท และชุมชนเกษตรกรรม รวมถึงโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นการศึกษาและเรียนรู้เพื่อนำมาใช้กับงานวางแผนภาคและเมือง ทั้งในระดับชุมชน เมือง และภูมิภาค ศึกษาดูงานนอกสถานที่

(บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)

- ผส 661 เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม 3 (3-0-6).
 ED 661 Environmental Socio-economics

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

แนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์และสังคม เพื่อการศึกษาเรียนรู้ ทำความเข้าใจ ปัญหาทางสิ่งแวดล้อม การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์และทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อสังเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และนำองค์ความรู้แบบองค์รวมมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการออกแบบและวางแผนสิ่งแวดล้อม

(บรรยาย 3 ชั่วโมง ปฏิบัติ 0 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ศย 552 การวิเคราะห์เศรษฐกิจ ชุมชน และการจัดการความขัดแย้ง 3 (2-2-5)

PE 552 Community Analysis and Conflict Management

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ขั้นตอนและรายละเอียดในการศึกษาเชิงบูรณาการเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจ ภูมิสังคม และปัญหาของชุมชนเพื่อการวางแผนพัฒนาชุมชน วิเคราะห์ปัญหาความขัดแย้งจากการใช้ทรัพยากร เทคนิคและมาตรการในการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของสาธารณะในการจัดการความขัดแย้ง กรณีศึกษา (บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)

กลุ่มวิชาสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Sustainable Environment)

ผม 561 นิเวศวิทยาเมือง 3 (3-0-6)

UP 561 Urban Ecology

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ศึกษาระบบนิเวศพื้นที่เมือง ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมเมืองทั้งทางกายภาพ และชีวภาพ ผลกระทบจากกิจกรรมมนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศเมือง แนวทาง การพัฒนาเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(บรรยาย 3 ชั่วโมง ปฏิบัติ 0 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ผม 562 เมืองและความหลากหลายทางชีวภาพ 3 (2-2-5)

UP 562 Urban Biodiversity 3 (2-2-5)

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ทฤษฎีความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศเมือง ศึกษาโครงสร้างความหลากหลายของชนิดสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ สังคม วัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับสิ่งมีชีวิตชนิดอื่นในสังคมเมือง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งมีชีวิตอื่นในระบบนิเวศเมือง การประเมินคุณภาพเมืองจากความหลากหลายทางชีวภาพ

(บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)

- ผม 563 การอนุรักษ์พลังงานในอาคารและเมือง 3 (2-2-5)
 UP 563 Energy Conservation in Buildings and Urban
 วิชาบังคับก่อน : ไม่มี
 หลักการเบื้องต้นของการอนุรักษ์และการจัดการพลังงานในอาคารและเมือง อุปกรณ์และ
 เทคโนโลยีสำหรับอนุรักษ์พลังงาน แนวทางการอนุรักษ์พลังงาน กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน
 ในอาคารและเมือง การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์และแผนอนุรักษ์พลังงาน
 (บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)
- ผม 564 การประเมินสิ่งแวดล้อมเพื่อการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม 3 (2-2-5)
 UP 564 Environmental Assessment for Environmental and Urban Planning
 วิชาบังคับก่อน : ไม่มี
 ศึกษาแนวคิดและหลักการวิเคราะห์และประเมินสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม
 ทางด้านสุนทรียภาพ วิธีการประเมินผลกระทบ เทคนิควิธีการวิเคราะห์และมาตรการผลกระทบ
 สิ่งแวดล้อม ของโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อม กรณีศึกษา
 (บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชั่วโมง/สัปดาห์)

5) วิทยานิพนธ์

- ผม 691 วิทยานิพนธ์ 1 6 (0-18-0)
 UP 691 Thesis 1
 วิชาบังคับก่อน : ไม่มี
 กำหนดหัวข้อวิจัยทางการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
 สร้างกรอบแนวคิด ออกแบบการวิจัย และวางแผนการทำวิทยานิพนธ์ เน้นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
 กับอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์
 (บรรยาย 0 ชั่วโมง ปฏิบัติ 18 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 0 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ผม 692 วิทยานิพนธ์ 2

6 (0-18-0)

UP 692 Thesis 2

วิชาบังคับก่อน : ผม 691 วิทยานิพนธ์ 1 หรือ

ตามความเห็นชอบของอาจารย์ประจำหลักสูตร

แผน ก แบบ ก 1 การทำวิทยานิพนธ์ด้วยความคิดสร้างสรรค์ ทฤษฎีและเทคนิคการวิเคราะห์ ด้วยเครื่องมือต่าง ๆ การรวบรวมผลการทดลองและวิเคราะห์ผล แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์ที่ปรึกษา และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำวิทยานิพนธ์

แผน ก แบบ ก 2 การทำวิทยานิพนธ์ด้วยความคิดสร้างสรรค์ ทฤษฎีและเทคนิคการวิเคราะห์ ด้วยเครื่องมือต่าง ๆ การพัฒนาความคิดแบบอิสระ ความสามารถในการแสดงความคิดเห็น การสังเคราะห์องค์ความรู้เพื่อแสดงออกถึงความรู้อย่างแท้จริงในเรื่องที่ทำวิจัย การประมวลองค์ความรู้จากวิทยานิพนธ์ เพื่อการเรียบเรียงเขียนบทความงานวิจัยและการนำเสนอทางวิชาการ และเพื่อการเขียนอธิบายอย่างชัดเจนและกะทัดรัดในเล่มวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ตามมาตรฐานการพิมพ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

(บรรยาย 0 ชั่วโมง ปฏิบัติ 18 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 0 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ผม 693 วิทยานิพนธ์ 3

12 (0-36-0)

UP 693 Thesis 3

วิชาบังคับก่อน : ผม 692 วิทยานิพนธ์ 2 หรือ

ตามความเห็นชอบของอาจารย์ประจำหลักสูตร

การรวบรวมผลการวิจัยและวิเคราะห์ผล การพัฒนาความคิดแบบอิสระ การประมวลองค์ความรู้จากวิทยานิพนธ์ เพื่อการเรียบเรียงเขียนบทความงานวิจัยและการนำเสนอทางวิชาการ

(บรรยาย 0 ชั่วโมง ปฏิบัติ 36 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 0 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ผม 694 วิทยานิพนธ์ 4

12 (0-36-0)

UP 694 Thesis 4

วิชาบังคับก่อน : ผม 693 วิทยานิพนธ์ 3 หรือ

ตามความเห็นชอบของอาจารย์ประจำหลักสูตร

การพัฒนาความคิดแบบอิสระ ความสามารถในการแสดงความคิดเห็น การสังเคราะห์องค์ความรู้ เพื่อแสดงออกถึงองค์ความรู้อย่างแท้จริงในเรื่องที่ทำการวิจัย ประมวลองค์ความรู้ทั้งหมด เพื่อการเขียนอธิบายอย่างชัดเจนและกะทัดรัดในเล่มวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ตามมาตรฐานการพิมพ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

(บรรยาย 0 ชั่วโมง ปฏิบัติ 36 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 0 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ทั้งนี้อาจให้เรียนรายวิชาเพื่อปรับพื้นฐานเพิ่มเติม ตามความเห็นชอบของอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยมีวิชาดังต่อไปนี้

ผม 551 กระบวนการเป็นเมืองกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม (2) (2-0-4)

UP 551 Urbanization and Social and Environmental Change

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ผลกระทบและลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม ที่เกิดจากกระบวนการ เป็นเมืองและการพัฒนาในประเทศที่กำลังพัฒนา แนวทางการวางแผนพัฒนาเมืองด้านสังคมและ สภาพแวดล้อม เพื่อบรรเทาหรือลดผลกระทบดังกล่าว

(บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 0 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 4 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ผม 552 เศรษฐศาสตร์สีเขียวเพื่อการวางแผนภาคและเมือง (2) (2-0-4)

UP 552 Green Economics of Urban and Regional Planning

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์และการประยุกต์ใช้ในการวางแผนภาคและเมือง การวิเคราะห์ระบบ ตลาด ระบบการขนส่ง การวิเคราะห์และการประมาณการเปลี่ยนแปลงประชากร การพัฒนาทาง เศรษฐกิจ การจ้างงาน การย้ายถิ่น นโยบายและมาตรการทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อรูปแบบที่ตั้ง การ วางแผนและพัฒนาโครงสร้างเมือง ความเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจเมือง เศรษฐกิจระดับภูมิภาค และ เศรษฐกิจระดับประเทศ

(บรรยาย 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 0 ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง 4 ชั่วโมง/สัปดาห์)